

Tirsdag den 17. marts 2020 (D)

1

Det er givet.

78. møde

Tirsdag den 17. marts 2020 kl. 10.10

Dagsorden

1) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om midlertidig udskydelse af betalingsfrister for indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, B-skat og foreløbigt arbejdsmarkedsbidrag samt midlertidig udskydelse af angivelses- og betalingsfrister og forlængelse af afgiftsperioder for moms m.v. Af skatteministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 13.03.2020. 1. behandling 13.03.2020. Betænkning 16.03.2020. 2. behandling. 17.03.2020. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

2) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Udvidet ret for arbejdsgiver til refusion og for selvstændige til sygedagpenge som følge af covid-19). Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard). (Fremsættelse 13.03.2020. 1. behandling 13.03.2020. Betænkning 16.03.2020. 2. behandling 17.03.2020).

3) Eventuelt: 1. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med COVID-19. Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 17.03.2020).

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mødet er åbnet.

Medlemmerne bedes fordele sig i salen.

Samtykke til behandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

De punkter, som er opført som nr. 1, 2 og 3 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om midlertidig udskydelse af betalingsfrister for indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, B-skat og foreløbigt arbejdsmarkedsbidrag samt midlertidig udskydelse af angivelses- og betalingsfrister og forlængelse af afgiftsperioder for moms m.v.

Af skatteministeren (Morten Bødskov).
(Fremsættelse 13.03.2020. 1. behandling 13.03.2020. Betænkning 16.03.2020. 2. behandling. 17.03.2020. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:10

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tusind tak. Vi synes jo selvfølgelig, det er rigtig positivt, at regeringen her er kommet med nogle initiativer for at hjælpe dansk erhvervsliv. Den her frygtelige krise rammer os ikke kun sundhedsmæssigt – den rammer også de danske jobs, det danske erhvervsliv, og derfor skal vi sørge for at holde hånden under dem. Derfor glæder det os, at regeringen har fremsat det her lovforslag.

Vi glæder os også over, at regeringen har imødekommet nogle af de bekymringer, der har været i udvalgsbehandlingen, og har rykket sig i forhold til SMV'er.

Men det er dog tydeligt, at den her pakke ikke kan gøre det for dansk erhvervsliv. Vi har brug for yderligere initiativer, hvis vi skal sikre jobs og sikre, at dansk erhvervsliv også ligner sig selv efter den her krise. Og derfor opfordrer vi i Venstre regeringen til at indkalde til forhandlinger for at lave yderligere initiativer, der kan sikre, at vi stadig væk har jobs og et velfungerende dansk erhvervsliv efter den her krise.

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så er det hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 10:11

Kl. 10:15

(Ordfører)

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Vi står i den bedrøvelige situation, at der er tusinder af driftige små selvstændige, der fra den ene dag til den anden har oplevet, at ordrebøgerne står tomme, at antallet af kunder er i voldsomt fald, og at indtjeningen er væk på grund af coronavirussen. Det er håndværkere, det er frisører, det er små restauratører, det er freelancere – det er kort sagt mennesker, som har skabt gode, sunde forretninger til gavn for samfundet, og som nu risikerer at skulle dreje nøglen om og vinke farvel til deres livsværk og gå en usikker fremtid i møde. De mennesker fortjener selvfølgelig også en hjælp og også en bedre hjælp end den, vi hidtil har lagt op til fra Folketingets side. Det skal selvfølgelig ikke kun være de offentligt ansatte og de private lønmodtagere, som vi holder hånden under; det gælder også de hårdtarbejdende selvstændige.

Jeg vil egentlig gerne kvittere for, at regeringen allerede har truffet flere beslutninger og også har set på at udskyde indbetaling af B-skat for selvstændige erhvervsdrivende. Det er godt, men det er ikke nok, og det er noget, der primært gavner dem, som har en omsætning at betale moms og skat af den kommende tid, og ikke dem, der allerede har mistet deres indtjening. Så der er brug for mere, og det er der brug for rimelig hurtigt.

En række konkrete forslag til, hvad man kunne gøre, ville være, at de penge, som selvstændige og små virksomheder allerede har indbetalt i moms for godt 14 dage siden, bliver tilbagebetalt til virksomhederne, så alle de selvstændige, der havde en sund forretning inden coronakrisen, så at sige, får et boost i likviditeten. Det samme kunne man gøre med AM-bidrag og A-skat – føre pengene tilbage, ikke som noget midlertidigt, ikke som et lån, men permanent. Og så bør vi også overveje, om tiden er inde til at fortsætte med at hive afgifterne op af lommerne på pressede selvstændige. Vi kunne suspendere betalingen af punktafgifter de kommende måneder, og vi kunne droppe dækningsafgiften til kommunerne – det ville især hjælpe restauranter og butikker. Og vi kunne også suspendere betalingen af rumvarmeafgiften; den betales særlig af hoteller og restauranter og detailbutikker. Der er flere ting, som vi kan tage fat på.

Det centrale nu må ikke være at kradsse penge ind i statskassen, men derimod at give nogle af de penge tilbage til de virksomheder og til de selvstændige, som har indbetalt penge til staten, og som havde en sund forretning, men som nu er voldsomt pressede.

Hvis jeg skal komme med et ønske på den lidt længere bane, vil det være, at vi giver erhvervslivet ro og tryghed og gode rammevilkår til at genoprette sig selv oven på den her krise. Og der nytter det ikke noget, hvis vi med den ene hånd nu og her hjælper virksomhederne for derefter på den anden side af sommeren med den anden hånd at hive nye skatter og afgifter op af lommerne på pressede selvstændige. Og man har jo bidt mærke i, at i hvert fald den samlede venstrefløj i det her Folketing, som jeg synes tager ansvar nu – jeg vil ikke pege fingre ad jer nu og her – gik til valg på at hæve skatter og afgifter med i alt over 65 mia. kr., og indtil videre har man kun hævet skatter og afgifter med 8 mia. kr. i form af 17 skattestigninger. Og der vil min bøn til regeringen og støttepartierne være, at I dropper jeres valgløfter, så at sige, om at hæve skatterne med over 50 mia. kr. for dansk erhvervsliv i den kommende tid. Det er det sidste, som dansk økonomi og danske arbejdspladser har brug for. Tak.

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor er det nu hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Når jeg tager ordet, er det jo lidt i forlængelse af de andre, men det er egentlig også bare for at sige først og fremmest, at jeg synes, det var et supergodt lovforslag, regeringen kom med, som vi førstebehandlere i fredags. Men jeg vil også bare sige, at jeg synes, det er et lovforslag, som er blevet endnu bedre, fordi det faktisk er lykkedes under udvalgsbehandlingen at få en række ændringsforslag med, som vi jo lige har stemt igennem, bl.a. det, at B-skatten nu også bliver udskudt. Det er noget, som kommer til at gavne rigtig mange små erhvervsdrivende. Jeg tror, de fleste af os har en forståelse for, at det nok er dem, som får det allersværest. At momsens også udskydes for de helt små, der har halvårsafregning, og dem, der har 3-månedersafregning, betyder, at vi nu er oppe på, at det her er et lovforslag, som giver 165 mia. kr. ekstra i likviditet til virksomhederne, hvilket trods alt er en ret stor sum, man nu kan få i hånden hen over perioden.

Jeg vil også sige, at jeg synes, det er supergodt, at vi kan stå sammen som Folketing og tage sådan nogle initiativer. Men jeg vil også bare sige som en sidebemærkning, at jeg var lidt forundret over, at regeringen så lancerede det i går som en regeringspakke. Det er jo sådan set noget, der er kommet igennem via udvalgsbehandlingen. Vi er et bredt Folketing, hvor alle partier bakker op om det her forslag. Det synes jeg vi skal blive ved med. Derfor synes jeg, det er underligt, at regeringen har behov for at sige, at nu er det regeringens forslag, når det faktisk er noget, vi alle sammen synes er en god idé.

Så jeg vil egentlig også bare bakke op om det, som både Venstre og Liberal Alliance har sagt indtil videre – og sige, at jeg synes, man skulle indkalde til nogle drøftelser. For i Dansk Folkeparti er vi helt enige: Vi tror ikke, det her er nok. Der er mange flere initiativer, vi er nødt til at tage for at holde hånden under vores vigtige erhvervsliv. For selv om det her først og fremmest er en sundhedskrise, er der altså nogle utrolig store følgevirkninger, hvor folk kan risikere at miste deres arbejde, miste deres livsværk i en virksomhed og andre ulyksaligheder. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi fortsætter med at arbejde sammen, og jeg vil bare appellere til, at man ikke prøver på at køre solo på noget, som der i Folketinget faktisk er bred enighed om, og som Folketinget prøver på at få igennem via udvalgsarbejdet.

Med det sagt skal jeg selvfølgelig sige, at Dansk Folkeparti støtter det her lovforslag. Jeg vil egentlig bare håbe, at vi kunne sætte os sammen og prøve at finde nogle yderligere initiativer, vi kunne tage sammen.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så går vi videre til fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Vores skatteordfører kunne desværre ikke være her i dag, så derfor må I nøjes med mig som budbringer. I Radikale er vi taknemlige for de tusindvis af virksomheder, der driver deres forretning i Danmark. De holder Danmark oppe, og nu er det vores tur i Folketinget til at holde dem oppe. For i Danmark hjælper vi hinanden og kommer sammen gennem krisen. Derfor bakker vi naturligvis op om denne hjælpepakke til de danske virksomheder.

Ud over forslaget hovedelementer er vi særlig glade for den ekstra håndsækning, som de små erhvervsdrivende får, når vi nu flytter de to årlige momsbetalingsfrie måneder til henholdsvis april og maj, så likviditeten ikke belastes med de regninger.

I Radikale Venstre er vi dybt taknemlige for alle de danskere, der vælger at blive selvstændige erhvervsdrivende, og vi ved godt, at det her kun må være første skridt. Vi ser frem til, at denne hjælpepakke sammen med den anden, som vi forhåbentlig også vedtager i dag, er første håndsrækning ud af flere, således at vi tager samtlige redskaber op af skuffen og gør alt, hvad vi kan, for at hjælpe de danske virksomheder, store som små, gennem krisen.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi nu videre til hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne sige tak til regeringen for de initiativer, den har taget indtil videre, som vi alle sammen støtter. Regeringen har skullet handle under meget stort tidspres. Det er vigtigt, at der også bliver taget initiativer for erhvervslivet hurtigt, for vi kigger ind mod afgrunden. Der er allerede 15.000 mennesker, der er blevet afskediget på hoteller og restauranter. Her ved slutningen af måneden kan vi kigge på, at der vil være mange, mange flere, der kommer til at blive opsagt, hvis ikke der bliver handlet endnu mere, end der allerede er blevet.

De virksomheder, som er allerhårdest ramt, får ikke ret meget gavn af de initiativer, som er lagt frem indtil nu. For bl.a. en udskydelse af moms kommer kun til at gavne de virksomheder, som har et momsoverskud. Det vil sige, at de virksomheder, som ikke har nogen indtjening i øjeblikket, får nul gavn af, at man udskyder betalingen af fremtidig moms. De ville have stor gavn af, hvis man tilbagebetalte den moms, de netop har indbetalt her i starten af marts måned, for der har været tale om en række virksomheder, som har været sunde og stærke og har lagt en masse penge i statskassen, før de blev ramt af coronavirus. Men dem, som nu er nede på at have nul omsætning, får ingen gavn af, at momsen det kommende halvår kan blive udskudt. I øvrigt er det også en relativt gratis omgang for staten at udskyde momsbetalingerne i en tid med negative renter.

Vi føler, at staten godt kunne bidrage med mere. Der er behov for, at man også yder reel finansiel støtte til de hårdest ramte brancher i erhvervslivet. De har ikke så meget brug for likviditet, som de har brug for at få reduceret deres omkostninger. Derfor foreslår vi altså, at man kigger på at reducere nogle af de afgifter, som belaster nogle af de hårdest ramte brancher. Det kunne være dækningsafgiften. Det kunne være, at man reducerede eller udskød betaling af arbejdsmarkedsbidrag. Det kunne være vægtafgifter for transportbranchen. Der er en lang række af afgifter, som vil være mere målrettede end at udskyde betaling af moms. Det er ikke, fordi vi ikke støtter det. Det gør vi. Vi støtter alle lempelser til erhvervslivet, vi synes, det er gode initiativer. Men det er for at komme med konstruktive input til, hvordan vi hjælper dem, som virkelig er hårdt ramt. For indtil videre er det her ikke nok, og der kommer til at være massive fyringer og konkurser her ved månedens udgang, hvis ikke vi gør noget mere.

Kl. 10:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Fra Nye Borgerliges side støtter vi selvfølgelig også op om tiltagene for at hjælpe med situationen omkring likviditet. Vi støtter også

op om, at vi senere i dag kan holde hånden under nogle private medarbejdere derude, men vi skal også hjælpe de små selvstændigt erhvervsdrivende, og vi vil ligesom andre partier godt opfordre til, at regeringen indkalder til forhandlinger. Der er mange gode ideer her.

Jeg hører, at det er et bredt Folketing, som gerne vil tage ansvar for det her, så lad os nu stå sammen. Jeg har clearet kalenderen, jeg har hørt mange gode, konstruktive forslag fra forskellige partier – lad os nu tage handsken op og så samarbejde og få Danmark godt igennem det her.

Vi har en sundhedskrise; der ligger også en økonomisk recession og krise, som er her lige nu. Vi kan se, at dag for dag er der folk, der mister deres arbejde. Der er små selvstændigt erhvervsdrivende, der siger: Nu må vi dreje nøglen om. Vi har lige knap 200.000 små selvstændigt erhvervsdrivende i Danmark; vi har brug for, at de også er der, når den her sundhedskrise er forbi. De næste succeser ligger i de små virksomheder, måske enkeltvirksomheder – hvis de drejer nøglen om nu, kommer de ikke i gang igen, og dem har vi altså brug for til at løfte dansk økonomi, når sundhedskrisen er overstået. Så det er nu, vi skal passe på de her bittebites små virksomheder, og det har vi et fælles ansvar for.

Det er en ekstraordinær situation, så min opfordring er: Få indkaldt til de møder, lad os nu stå sammen om at få hjulpet de små virksomheder også.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Rune Lund (EL):

Vi støtter også det her lovforslag. Det er et rigtig godt lovforslag. Fra Enhedslistens side er vi sådan set enige med vores borgerlige medlemmer af Folketinget i, at der ikke er blevet gjort nok. (*Munterhed*). Og nogle af de ting, der indgår i det, som vi synes man skal gøre, var vi ude med i går, hvor vi fremlagde en pakke, som jeg håber mange af jer også har lagt mærke til. For sagen er, at med den trepartsaftale, der er lavet med det her lovforslag, som skal stemmes igennem nu, er der jo stadig væk mange, som ikke er dækket af det sikkerhedsnet, vi har i dag. Og en af de ting, som vi synes det er vigtigt at gennemføre, er at indføre en regel om, at man ikke skal lukke sit cvr-nummer helt, altså lukke sin virksomhed ned, for at kunne få dagpenge.

Samtidig er det jo også sådan, at der er mange, der ikke har meldt sig ind i en a-kasse, når de har en virksomhed, fordi de vidste, at de alligevel ville blive nødt til at lukke deres virksomhed helt ned for i det hele taget at få dagpenge. Og derfor bliver vi jo også nødt til, synes vi, at lave et vindue på f.eks. 14 dage, hvor man giver mulighed for, at folk kan melde sig ind i a-kassen.

Samtidig er det jo også åbenlyst, at når vi har begrænsninger – f.eks. i forhold til dagpengeperiodens længde på 2 år – bør den periode, som nu er coronaperiode, jo ikke tælle med dér. Altså, dagpengeperioden bliver jo efter vores opfattelse nødt til at blive forlænget med den tid, som den her coronakrise varer, og det gælder i øvrigt også for folk på sygedagpenge og for folk på supplerende dagpenge – bare for at nævne nogle af de elementer, der indgår i de forslag, som vi har været ude med i går, og som vi også har fremlagt for regeringen og har fremlagt på mødet, hvor partiledere og finansordførere var til stede.

Så vi er meget interesserede i både at brede sikkerhedsnettet ud og også at gøre sikkerhedsnettet mere fintmasket for dem, der måtte være dækket af f.eks. dagpenge, og vi ser frem til de konstruktive diskussioner, som vi faktisk synes regeringen har inviteret til og givet anledning til, og vi er parate til at spille konstruktivt ind i

den her debat. For vi synes, at sporene fra den sidste finanskriser skræmmer – vi er jo ikke ude i en decideret økonomisk krise endnu, men vi synes, at det må være sådan, at regningen ikke skal sendes til dem, der har mindst og tjener mindst, men at der skal udvises samfundssind for alle grupper. Det betyder, at vi specielt skal kære os om dem, der har det sværest; dem, der har mindst; de små selvstændigt erhvervsdrivende, freelancere og timelønnede, men også virksomhederne generelt.

Men vi så desværre sidst, hvordan der blev givet bankpakker for milliarder, mens regningen blev sendt til de syge og de arbejdsløse og de handicappede under den sidste krise, og der synes vi i hvert fald ikke vi skal ende igen.

Men igen vil jeg sige: Vi er glade for de initiativer, der er taget, og vi ønsker at spille konstruktivt ind, og vi oplever, at der er en god dialog mellem alle parter her i Folketinget, og det ønsker vi fra vores side at fortsætte med.

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger.

Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning. Og jeg beder tingsekretærerne om at gøre sig klar.

Kl. 10:26

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

De, der stemmer for, bedes rejse sig.

Så må de godt sætte sig ned igen.

De, der stemmer imod lovforslaget, bedes rejse sig.

Så må de gerne sætte sig ned igen.

De, der hverken stemmer for eller imod lovforslaget, bedes rejse sig.

Tak for det. Så har vi resultatet.

(Afstemningen foretaget på den i forretningsordenens § 35, stk. 3, angivne måde).

For stemte 95 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, NB, LA, Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Udvidet ret for arbejdsgiver til refusion og for selvstændige til sygedagpenge som følge af covid-19).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 13.03.2020. 1. behandling 13.03.2020. Betænkning

16.03.2020. 2. behandling 17.03.2020).

Kl. 10:27

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Værsgo til hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Med hensyn til det her lovforslag bakker vi i Dansk Folkeparti op om forslaget fra regeringen om kompensation vedrørende sygedagpenge. Der er bare lige et problem.

For vi har stillet nogle spørgsmål til ministeren, og så kan det godt være, at ministeren siger, at det ikke hører ind under det her. Vi synes, det er helt fint, at arbejdsgiverne slipper for at skulle have de første 30 dage, hvor de skal betale sygedagpenge. Vi synes også, det er helt fint, at selvstændige slipper for de første 14 dage, der er selvbetalte. Men noget af det, som vi har spurgt ind til, er, hvordan de her nye tiltag hjælper små selvstændige, og så må vi jo bare konstatere, at den her lovgivning kun er for dem, der er med i en a-kasse og kan få sygedagpenge fra kommunen. Men der er jo faktisk rigtig mange små selvstændige, der er nødt til at lukke ned, fordi de ikke har nogen ordrer, og som kun kan få almindelige dagpenge, hvis det er sådan, at de afhænder deres virksomhed, og det skulle vi jo gerne have suspenderet, for ellers er der rigtig mange, der er nødt til at sælge deres virksomhed, og det har jeg nævnt over for beskæftigelsesministeren, og jeg håber, at der kommer nye tiltag på det område.

Vi har også spurgt ind til, hvordan freelancere er stillet med hensyn til dagpenge. Der er jo rigtig mange, der har mistet deres job, på grund af at de er lukket, og her er det heller ikke alle, der har timer nok eller har mulighed for at få dagpenge. Så er det jo et spørgsmål, om de kan få en kontanthjælpstilsvarende ydelse i den periode, der er uafhængig af en ægtefælles indtægt. Det har vi også spurgt ind til. Vi har også spurgt ind til om, at man kunne suspendere reglen om, at de – hvad skal man sige – trækker af periodens forløb, både på sygedagpenge og almindelige dagpenge, sådan at de ikke forbruger af perioden i den tid, der er karantæne. Det har vi egentlig heller ikke fået noget svar på. Vi har fået nogle svar fra ministeren, der er intetsigende, altså sådan nogle embedsmandssvar, som forholder sig til, hvad reglerne er, men ikke hvad vi egentlig har spurgt om, og det er lidt kedeligt, at vi får sådanne goddag mand økseskaft-svar, som vi ikke rigtig kan bruge til noget i den her kritiske situation. For der er virkelig nogle, der kommer i klemme, og som ikke kan få gavn af de tiltag, som regeringen er kommet med.

De tiltag, der er kommet her, er fine, men de hjælper bare langt fra alle. Der havde vi jo så håbet, at regeringen havde været lidt mere imødekommende og havde givet nogle reelle svar på, hvad der så kunne have ladet sig gøre, i stedet for bare sådan nogle svar med, at det kan man ikke, fordi lovgivningen er sådan og sådan. Det er sådan set ikke det, jeg har spurgt om, for den lovgivning kendte vi godt, men man bør se på nye tiltag, der kan hjælpe der, hvor regeringens tiltag ikke hjælper. Jeg håber så, at ministeren vil være indstillet på at være imødekommende over for Dansk Folkeparti, og at vi kan få set på den problemstilling, som jeg har nævnt i den her forbindelse. For det er jo fint nok, at man ikke skal betale, men der er altså mange, både lønmodtagere og selvstændige, der kommer i klemme, og som ikke får gavn af regeringens tiltag i den her forbindelse.

Hvis der er nogen, der ikke har nogen indtægt, fordi de har mistet jobbet på grund af de tiltag, der er lavet i forbindelse med regeringens coronakarantæne, og hvad det nu er – som vi jo fuldt ud støtter op om – må det være rimeligt at spørge, om man som sagt kan hjælpe dem, der ikke har en a-kasse, på en anden måde, så de kan få en kontanthjælp, uden at der skal tages hensyn til en indtægt fra en ægtefælle eller samlever i den her forbindelse, og at de ikke skal trække på den samlede periode af både sygedagpenge og dagpenge. Det har vi som sagt ikke fået noget reelt svar på, og det er, synes jeg, lidt skuffende i de her krisetider. For det betyder rigtig

meget for folk udeomkring, at de får nogle ordentlige svar, og når vi ikke kan få nogen ordentlige svar herinde i Folketinget, kan borgerne selvfølgelig heller ikke få nogen ordentlige svar. Så står de der og ved ikke, hvad der så skal ske.

Et andet eksempel på det her er jo også, som min formand, Kristian Thulesen Dahl, har nævnt, at man kunne forbruge nogle af de opsparede feriemidler til at afholde ferie, og at kunne lade dem, der ville, få feriepenge udbetalt, så de kunne bruge dem i den her forbindelse. Det er så ikke noget, vi har stillet spørgsmål om her, så det kan jeg ikke forlange skulle ligge i et svar, men det er jo i hvert fald et eksempel på, hvor man godt kunne sætte lidt ind.

Men jeg synes, at regeringen skulle tage de input, der kommer fra partierne, lidt mere alvorligt, og så sige: Lad os da se på dem i forbindelse med den her lovgivning. Vi ved jo, at det i forbindelse med hastelovgivning er svært at få ændringsforslag igennem – man kan jo ikke forvente, at man kan få hjælp fra embedsmændene så hurtigt, når det er en hastelovgivning – men jeg håber da, at regeringen vil tage en snak med os og spørge, om man så kan lytte til andre partier i Folketingssalen, der har nogle ideer til, hvordan man kan hjælpe både lønmodtagere og selvstændige. Det vil jo være et skridt i den rigtige retning. Men som sagt: Vi støtter det her forslag.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning. Og jeg beder tingsekretærerne om at gøre sig klar.

Kl. 10:33

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

De, der stemmer for, bedes rejse sig.

Værsgo at sætte jer ned igen.

De, der stemmer imod, bedes rejse sig.

De, der stemmer hverken for eller imod, bedes rejse sig.

Så har vi 95 afgivne stemmer.

(Afstemningen foretaget på den i forretningsordenens § 35, stk. 3, angivne måde).

For stemte 95 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, NB, LA, Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil blive sendt til statsministeren.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 12.00 med første behandling af lovforslag nr. L 140.

Mødet er udsat. (Kl. 10:35).

Kl. 12:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med COVID-19.

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 17.03.2020).

Kl. 12:00

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Jens Joel, Socialdemokratiet.

Kl. 12:00

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak til formanden for ordet, og tak til Folketinget for at rykke sammen med meget kort varsel og behandle endnu et hastelovforslag – den her gang på området for børn og undervisning. Det er jo en ekstremt alvorlig situation; det ved vi alle sammen, og jeg har måske lyst til at starte derude, hvor det sker lige nu. Altså, det er under en uge siden, at statsministeren annoncerede, at vi trådte op på den meget store klinge, i forhold til at der ville ske meget store ændringer i samfundet. Jeg oplever egentlig, at rigtig mange mennesker på mange niveauer har taget ansvar; helt fra regeringen, sundhedsmyndighederne, ministeriet, som har arbejdet dag og nat for at få det her klar, til ude på skolerne, hvor ledere, lærere, pædagoger, institutionsledere, alle folk, tager ansvar for at løse situationen på bedst mulig måde i en meget vanskelig situation.

Den lovgivning, vi nu skal behandle i dag, er en rammelovgivning, som selvfølgelig på den ene side skal fjerne nogle af de krav til kommunernes levering af pasningsgarantier, bestemte måltider, sprogstimulering eller andet, som under normale omstændigheder ville gælde, fordi vi godt ved, at der vil være ting, som man ganske enkelt ikke kan leve op til i den nuværende situation og ikke alle steder, og derfor lægger lovgivningen jo op til at suspendere nogle af de krav, vi normalt stiller ude i kommunerne. På den anden side skal lovgivningen sætte en ramme for, hvad vi så gør nu. Hvordan sikrer vi, at der bliver taget sig godt af vores børn og unge, hvis der er behov for, at der skal tages af dem? Og hvordan sikrer vi, at de børn og unge, som har brug for undervisning eller socialpædagogiske tilbud, faktisk får det i den her situation?

I forhold til det element, der handler om nødundervisning, kan man jo sige, at det, når den fysiske undervisning på skolerne bliver suspenderet, er ret vigtigt, hvad man skal sætte i stedet for. Og der siger vi jo klart og tydeligt, at pligten til at undervise, institutionernes ansvar, lærernes ansvar for rent faktisk at tilvejebringe undervisningen, altså videreføre undervisningen, jo er uforandret. Men det er selvfølgelig også vigtigt at sige, at selv om man uforandret har opgaven, og selv om de lige nu kæmper en brav kamp for at få etableret fjernundervisning, opfølgninger, få stillet gode opgaver, og få sikret, at vi får flest mulige med i den her situation, så ved vi selvfølgelig godt, at det ikke er en fuld erstatning for den dagligdag, man vender ryggen, om man så må sige, og at det ikke er det samme, som det ville være under normale omstændigheder. Ikke desto mindre er det vigtigt, at undervisningen kører videre på bedst mulig måde.

Så er der en diskussion om fravær og opfølgning, og der vil jeg sige, at det set med socialdemokratiske briller jo selvfølgelig er klart, at reglerne om indberetning til kommunalbestyrelser, træk i børnecheck og nogle andre ting bliver suspenderet. Men det er vigtigt for Socialdemokratiet, at lærerne har et ansvar for dels at tjekke, om eleverne deltager i undervisningen, dels at sikre, at dem, der ikke måtte deltage i undervisningen, faktisk ikke svæver frit. Og

det er derfor, vi har pålagt dem, at man dagligt har kontakt med eleverne. Det er simpelt hen et spørgsmål om at sige, at i forhold til dem, som måske har sværest ved at komme på fjernundervisningen, og som har sværest ved at tage imod undervisningen derhjemme, har lærerne en pligt til at række ud og spørge: Kan vi hjælpe med at få dig med på platformen her, eller er det nogle andre ting, der står i vejen for, at du er tjekket ind til undervisning i dag?

I forhold til nødpasning er der jo to ting, som man skal holde sig for øje. Der er nogle, hvor vi har brug for, at deres forældre går på arbejde i sundheds- og ældresektoren, og hvor der selvfølgelig er nødt til at være et pasningstilbud til de børn; der skal etableres nødpasning til dem. Men der er også nogle steder, hvor vores børn og unge har brug for at være i pasning, fordi de faktisk er vurderet til at skulle væk fra den forældrebaggrund eller den hjemmebaggrund, de ellers ville være overladt til, og derfor sikrer vi, at det også fortsætter i forhold til nogle af de steder, hvor det er begrundet i barnets behov for at være et andet sted end derhjemme. Og det kan jo både være på sociale institutioner, hvor man ikke lukker ned, altså i de socialpædagogiske tilbud, men det kan også være i skoler, hvor man sørger for, at der er nogle elever, som også fysisk har et sted at gå hen i de dagtimer, som de har brug for.

Endelig skal vi jo sikre, at det her ikke får konsekvenser for ... Sorry, jeg kan se, der foregår en masse, så jeg vidste ikke, om formanden havde en besked? (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Jo, det har jeg, men fuldfør bare). Jeg vil bare sige, at ministeren selvfølgelig også får bemyndigelse til at sikre, at det her ikke betyder, at alt for mange børn og unge bliver forhindret i deres videre uddannelsesforløb, og derfor vil vi sikkert se, at der er nogle steder, eksempelvis på ungdomsuddannelser, hvor vi bliver nødt til at optage på baggrund af noget andet end den velkendte afgangseksamen. Jeg tror, vi er nødt til at rykke sammen om det her og sige, at der må vi sende de unge mennesker bedst muligt videre, uanset at det kræver nogle løsninger hen ad vejen. Tak for det.

Kl. 12:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger.

Jeg forstår, at ministeren gerne vil have ordet for at få præciseret et eller andet. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:06

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det er sådan noget her, der sker, når tingene kører i det tempo, de gør nu.

Ministeriet har kl. 9.00 i morges frigivet lovforslaget til Folketinget på præcis samme måde, som vi plejer, men lovforslaget er ikke i sin endelige form tilgået udvalgets medlemmer, og hvad der er gået galt i den forbindelse, er vi i gang med at forsøge at afklare. Jeg drøftede det lige med et par af ordførerne; jeg mener, det er rimeligt, at det bliver gjort klart, for der er substantielle forandringer i det lovforslag, som er den sidste version, dvs. det, vi behandler nu, i forhold til den næstsidste version, som er den, udvalget har fået i hænderne. I virkeligheden mener jeg ikke, det er så afgørende at tage en lang drøftelse af, hvordan, hvorledes, hvad for et it-system, og hvem der skulle have gjort hvad. Det kan vi tage på den anden side, men vi bør forholde os til, hvordan vi forholder os til, at udvalgets medlemmer af Folketinget ikke har haft de rigtige ting i hænderne, om end de har ligget offentligt tilgængelige.

Mit forslag er, at fordi vi har planlagt en teknisk gennemgang senere på eftermiddagen i dag, så tager vi de forandringer, der er. Det er min vurdering – jeg kender jo til forandringerne – at alle i den forbindelse vil kunne overskue at tage stilling til det inden en eventuel anden og tredje behandling, så man får et fuldt overblik over, hvad det er, forandringerne er.

Kl. 12:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren.

Vi er i en tid, hvor vi alle sammen skal improvisere en lille smule, og jeg har ligesom to muligheder nu. Jeg kan udsætte mødet, men jeg kunne jo også kigge rundt i salen – og først tage brillerne på, så jeg kan se – og så sige, at der jo stadig væk i givet fald er god mulighed for en god debat ved andenbehandlingen. Og jeg fornemmer måske lidt, at man vil fortsætte førstebehandlingen her, og så må man rette op i forbindelse med den tekniske gennemgang og ved andenbehandlingen. Og medmindre der er ordførere, som protesterer voldsomt over den konklusion – og det oplever jeg ikke at der er – fortsætter vi førstebehandlingen.

Det betyder, at vi går videre til fru Ellen Trane Nørby, Venstre.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for ordet. Vi står her i dag for at kæmpe mod en verdensomfattende virus, som vi end ikke kendte eksistensen af for få måneder siden. Dag for dag, time for time, land for land – covid-19 breder sig som en steppebrand. Velfungerende sundhedsvæsen som bl.a. det i Italien er lagt ned; grænser er lukket, lande er i undtagelsestilstand.

Også her i Danmark er de første mennesker omkommet, og antallet af indlagte stiger. Vi skal passe på hinanden; vi skal lytte til sundhedsmyndighederne, og vi skal tage de forholdsregler, vi kan. Og det er præcis også, hvad det her lovforslag, vi hastebehandler i dag, handler om, nemlig nedlukningen af skoler og dagtilbud; hvordan vi hurtigt og effektivt både skal inddæmme, men også forebygge yderligere udbredelse af covid-19.

Dagtilbud, skoler og uddannelsesinstitutioner er nu lukket, foreløbig i de næste 2 uger. Og selv om alle er bekendt med lovens indhold – hvilket vi så ikke helt er, men det må vi jo blive i løbet af dagen – mindsker loven ikke det pres, som vi alle sammen oplever i øjeblikket: børn, der er utrygge; børnefamilier, der lige nu skal varetage mindst to og nogle gange også tre fuldtidsjob med henholdsvis pasning af de mindste, hjemmeundervisning for de lidt større, samtidig med at de heller ikke kan forsømme deres eget arbejde. Mange møder fortsat på arbejde, andre arbejder hjemmefra.

Også frygten for fremtiden fylder: Har jeg et job i morgen? Hvornår kommer hverdagen igen? Går min lille tømrervirksomhed konkurs? Risikerer vores kære at blive syge og dø? Det er bekymringer, der i nogle tilfælde rækker helt ned til de små ører i familien.

Vi ser desværre allerede fyringer som følge af virussen; ordrebøgerne bliver smallere og smallere; restauranter drejer nøglen om på striben; og de små erhvervsdrivende såvel som familierne er presset på pengepungen. Der er mange, hvor indtægtsgrundlaget allerede er forsvundet hen over natten. Det indtægtsgrundlag skal vi med hjælpepakker fra statens side forsøge at holde hånden under, men det, der er gjort indtil nu, er ikke tilstrækkeligt.

Med det her lovforslag giver vi ministeren bemyndigelse til fortsat at opkræve forældrebetaling hos forældre, der har børn i dagtilbud eller dagpleje, ligesom vi giver hjemmel til, at friskoler, privatskoler, efterskoler og andre også fortsat kan opkræve deltagerbetaling. Det kan vi fra Venstres side godt bakke regeringen op i er tilfældet i den udmeldte periode på 2 uger, men vi kan ikke bakke op om, at man bare helt frem til den 1. marts næste år – for det er jo den solnedgangsklausul, der er i lovforslaget – reelt set med lovforslaget kan stå i den situation, at man vil opkræve betaling for et tilbud, som børnene ikke modtager.

Hvad er konsekvenserne af den midlertidige nedlukning? Bliver den midlertidig? Fortsætter den til påske, til sommerferien, til efterårsferien? Hvis den midlertidige lukning skal strække sig i mere end de 2 uger, som er den periode, vi kender til nu, mener vi, det er væ-

sentligt, at forældrene får deres forældrebetaling tilbage. De penge spiller en stor rolle i familiernes økonomi – særlig i familier, hvor begge forældre f.eks. er blevet varslet fyret, eller hvor familien har en lille café, der er ved at gå konkurs. Og derfor mener vi ikke, at bemyndigelsen kan være for så lang tid, som der er lagt op til i lovforslaget. Ja, det koster penge, og det eksakte beløb er vi nødt til at få afklaret under udvalgsbehandlingen. Men den danske økonomi er heldigvis stærk oven på den tidligere regerings ansvarlige ledelse af vores land. Og det handler nu grundlæggende om, at vi alle sammen både tager de nødvendige lovgivningsmæssige initiativer, der skal til, men at vi også tager de initiativer, der skal til for at holde hånden under danske familier, lønmodtagere og danske virksomheder.

Venstre har allerede stillet en række spørgsmål til lovforslaget, og vi håber, at regeringen vil være lydhør, den alvorlige situation taget i betragtning. Vi mener også, det er vigtigt, at der sker en ligestilling mellem de private og de offentlige tilbud. Der synes at være nogle uklarheder i lovforslaget. Det håber vi at vi kan få afklaret i udvalgsbehandlingen. Vi mener også, det er vigtigt, at vi sikrer børn af forældre, der er ansat i henholdsvis det offentlige og det private, lige vilkår. Der er vigtige jobfunktioner i det offentlige – på sygehusene, at tage sig godt af vores ældre, altså en lang række funktioner, som er vitale og vigtige for vores samfund – men der er også jobfunktioner i det private, som er vigtige, også hvis vi skal sikre, at folk også har et job, når vi er på den anden side af den krise, vi står over for.

Derfor kan det bekymre os, når vi hører, at der er kommuner, der har været overdommere over, hvorvidt folk reelt set har behov for nødpassning. Vi bliver bekymrede, når vi hører om kommuner, der har afvist børn, bl.a. med henvisning til, at det er private funktioner, for vi mener, det er vigtigt, at der ikke er uklarheder omkring tolkningen af, hvem der har ret til adgang til nødpassning.

Vi mener også, det er vigtigt, at man sikrer, at den nødundervisning, der er, ikke bliver en dårligere undervisning. Selvfølgelig vil det ikke være den kvalitetsundervisning, man møder i det daglige, men det skal stadig væk være en stærk og god kvalitetsundervisning.

Tak til alle i Danmark for at tage ansvar – virksomheder, familier, børn og unge mennesker, lærere og pædagoger, skoler og institutioner og kommuner derude. Tak, fordi I indordner jer og tager ansvar i den situation, vi står over for.

Vi kan støtte op om lovforslaget, men vi håber også, at vi snart kan komme tilbage til en normal hverdag. Tak for ordet.

Kl. 12:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og så er det fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:14

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Vi skal tage coronatruslen alvorligt. Derfor bakker Dansk Folkeparti også op om hastelovgivningen her.

Det er selvfølgelig nødvendigt at ordne det ved lov, som nu allerede er i gang på grund af coronatruslen. Denne lov kommer jo faktisk, efter at tingene er gået i gang. Jeg taler her om nødpassning af børn, der har forældre, der arbejder i samfundskritiske jobs eller i det private, hvor man ikke har lukket ned på grund af corona, men også om nødundervisning af elever i folkeskolen og gymnasiet. Den nuværende krise skaber en masse rod, som der på en eller anden måde skal skabes en form for orden i. I den situation er det nødvendigt at få styr på tingene via lovgivning og bekendtgørelser.

Vi støtter helt op om hovedtankerne i lovforslaget og bekendtgørelsen, men vi har dog nogle små betænkeligheder. F.eks. kan forældrene ikke forventes at betale for pasning, som de ikke får. Det kan man måske godt i en 2 ugers undtagelsessituation, men ikke

i 1 måned eller 2 måneder eller 3 måneder. Husk på, at nogle af forældrene samtidig risikerer at blive hårdt ramt økonomisk. Så der bør sættes en tidsgrænse. Det må også være stat og kommune, der kommer til at bære det tunge læs i den her coronatruslestid.

En anden ting er, at loven ikke behøver at have så sen en udløbsdato, når det drejer sig om optagelseskrav, eksamener og karakterer, som jo først og fremmest hører forårssemestret til. Hvorfor ikke sætte allerede den 1. september som udløbsdato på dette område? Selv om krisen kan komme tilbage til efteråret, får vi næppe de samme eksamener og de samme forårssemesterproblematikker igen i efterårssemestret.

Derudover har vi Dansk Folkeparti nogle småting, som vi vil spørge ind til på udvalgsrådet og samrådet, og som vi håber at få styr på i løbet af dagen og før anden og tredje behandling. Men generelt bakker Dansk Folkeparti op om det her lovforslag, fordi vi altså mener, at det er meget vigtigt, at vi tager coronatruslen alvorligt. Tak for ordet.

Kl. 12:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Marie Krarup. Den næste er fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 12:16

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg vil indlede med at sige, at jeg er her som vikar for vores børne- og undervisningsordfører, som desværre ikke har mulighed for at være til stede i salen i dag.

Formålet med lovforslaget, i hvert fald det lovforslag, der er blevet oversendt, er at etablere en klar hjemmel til, at børne- og undervisningsministeren kan lukke daginstitutioner og skoler og etablere nødpassning for at inddæmme smitten med coronavirus i Danmark.

Radikale Venstre ser med stor alvor på den aktuelle situation og mener derfor, at lovforslaget er et nødvendigt tiltag, der i sidste ende kan være med til at redde liv og mindske presset på vores sundhedssystem.

Når skoler og daginstitutioner lukker, er det naturligvis en udfordring for både børn, unge og deres familier, men heldigvis har vi allerede set, at langt de fleste småbørnsforældre har været i stand til at finde alternativ pasning til børnene for de kommende uger, ligesom forældre til skolebørn tilstræber at finde den svære balance mellem at passe deres arbejde og hjælpe børnene med at deltage i digital undervisning hjemmefra. Det viser, at danskerne forstår alvoren af den aktuelle situation og tager ansvar for den.

For børn af forældre, der varetager kritiske funktioner, er det dog godt og vigtigt, at der eksisterer et kvalificeret tilbud om nødpassning, sådan som lovforslaget giver bemyndigelse til.

I forhold til skolerne er det væsentligt, at der med lovforslaget og den tilhørende bekendtgørelse også etableres en række kriterier og forventninger til den digitale undervisning. Især når det gælder de større børn og unge i udskolingen og på ungdomsuddannelserne, har det stor betydning, at der fortsat modtages og deltages aktivt i kvalificeret undervisning. Det gælder i særlig udstrækning dem, der står over for at skulle afslutte deres uddannelsesforløb til sommer, og som er helt afhængige af, at de modtager den nødvendige undervisning for at kunne gå til eksamen. Heldigvis har vi også, når det gælder den digitale undervisning, set en udstrakt grad af samfundsansvar. Skoler, lærere og ledelse viser stort ansvar for at sørge for, at undervisningen ikke går i stå, selv om det ikke er muligt at mødes i klasselokalet, og leverer i stedet for kvalificeret digital undervisning til eleverne.

Endelig er der en gruppe af sårbare børn og unge, som vi skal passe på i den aktuelle situation. Det gælder f.eks. børn med særlige behov, som har behov for fortsat at være i dagtilbud. Det gælder

også sårbare børn og unge, som har behov for ekstra struktur og støtte til at gennemføre en uddannelse, og som vil have svært ved at håndtere, at de gennem en længere periode ikke kan gå i skole på den måde, som de plejer. Dem er det vigtigt at tage hånd om, da de ellers kan risikere at blive ramt på deres trivsel eller at falde helt ud af uddannelsessystemet. Derfor har Radikale Venstre stillet spørgsmål til, hvilke målgrupper og tilbud der er tænkt omfattet af undtagelsesbestemmelsen i bekendtgørelsen om lukning og nødpasning.

Tilsvarende er vi også optaget af at høre ministerens overvejelser om, hvordan bestemmelsen i bekendtgørelsen om nødundervisning, altså hvordan skoler skal håndtere elever med særlige støttebehov ved at være i daglig kontakt med dem, i praksis kan sikre, at der tages hånd om deres behov. Her er der tale om mange og svære hensyn, som skal opvejes imod hinanden.

Med disse ord og med forbehold for, hvilke ændringer der er i det, der bliver sendt over, vil jeg sige, at Radikale Venstre støtter op om lovforslaget, og vi ser frem til samarbejdet med regeringen og Folketingets øvrige partier om dets forskellige aspekter under udvalgsbehandlingen.

Kl. 12:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til Anna Brændemose, SF.

Kl. 12:20

(Ordfører)

Anna Brændemose (SF):

Først og fremmest en stor ros og kæmpe tak til alle de lærere og pædagoger og skoleledere og rektorer, der på trods af de vanskelige omstændigheder fortsat underviser vores børn og unge. I gør en kæmpe forskel. I disse dage bliver der lavet nødvendige vidtrækkende ændringer på en række områder, det gælder også på børne- og undervisningsområdet. I SF har vi tillid til, at ministeren kun tager de midlertidige foranstaltninger i brug, såfremt det er nødvendigt.

Først og fremmest er det vigtigt, at kommunerne forpligtes til at sørge for nødpasning til de 0-9-årige børn, hvis forældre varetager samfundskritiske funktioner. Vi har brug for børnenes forældre på vores sygehuse, i politiet og en lang række andre steder. Derfor skal vi selvfølgelig også sørge for, at deres børn kan blive passet. Samtidig er det vigtigt, at nødpasningen også gælder for børn, hvis forældre er ansat i private virksomheder, der ikke har hjemsendt deres medarbejdere, og at den gælder for børn og unge, der har særlige sociale, pædagogiske og behandlingsmæssige behov, herunder begrundet med forhold i hjemmet. For at trives har børn brug for trygge rammer. Derfor er det godt, at der i bekendtgørelsen står, at nødpasningen så vidt muligt skal foregå i vante rammer og i øvrigt understøtte børnenes og de unges trivsel og tryghed. Det fremgår flere steder i lovforslaget, at der skal tages størst muligt hensyn til, at sådanne tiltag ikke giver elever, kursister eller deltagere ringere vilkår, end de ville have haft i det almindelige forløb. Det mener jeg er en god rettesnor.

Samtidig er jeg glad for at se, at der i lovforslaget og bekendtgørelsen er fokus på de børn, som er fagligt og socialt udsatte, og som til hverdag har brug for ekstra støtte i skolen. De har nemlig stadig i denne situation brug for støtte. Derfor er det godt, at der i bekendtgørelsen står, at skolerne skal tilrettelægge nødundervisningen efter den enkeltes behov i den udstrækning, det er praktisk muligt.

Derudover vil jeg gerne fremhæve, at det er godt at se, at der ikke er tænkt unødvendigt bureaukrati og regler ind i lovgivningen, eksempelvis at folkeskolerne ikke er tvunget til at indberette elevers fravær fra nødundervisningen til kommunalbestyrelsen. Samtidig er det vigtigt, at der står skrevet, at skoler og institutioners tilskud ikke

berøres, men at man derimod kan give en økonomisk håndsrækning, hvis der bliver brug for det.

Så er der alle de elever, der skal til eksamen. Jeg ved, at mange af dem sidder derude nu og tænker: Hvad skal der ske for os? Dem skal vi passe på. Sker der ændringer i eksamen, f.eks. ændringer i antallet af prøver, udskydelse eller aflysning, så får det betydning for rigtig mange elever. Det samme er tilfældet, hvis ministeren ændrer i forudsætninger for at have retskrav for optagelse, krav på optagelsesprøve og uddannelsesparathedsvurdering. Jeg håber, at ministeren i alle tilfælde vil stille sig på elevernes side og sørge for, at ændringer i videst muligt omfang falder ud til deres fordel. Det er også sådan jeg læser bemærkningerne.

For SF er det afgørende, at eleverne og elevernes fremtid ikke kommer i klemme på grund af den her situation. I bemærkningerne til lovforslaget bliver det understreget, at der ikke må ske en øget brugerbetaling f.eks. som følge af fjernundervisning. Det er vigtigt. Hvis folkeskolerne skal gennemføre fjernundervisning, skal de altså sikre, at der stilles digitalt udstyr til rådighed til de elever og forældre, som ikke har det fornødne udstyr. Det kan ikke kræves, at forældrene eller elever selv anskaffer udstyr til nødundervisning ud over det, der kan kræves af den almindelige undervisning. Det tilsvarende gør sig gældende på de gymnasiale uddannelser og på erhvervsuddannelserne, hvor beløbsgrænsen på 2.500 kr. fortsat gælder.

Jeg håber, at ministeren, såfremt det er muligt, vil inddrage de forskellige faggrupper, organisationer og parter på områderne, når der skal suppleres, eller når bestemmelserne i lovgivningen skal fraviges. Såfremt det ikke er muligt, bør de i så fald inddrages efterfølgende.

Kl. 12:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten.

Kl. 12:24

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. Forslaget her vidner jo om de gigantiske udfordringer, som vores dagtilbud og hele undervisningssektoren står over for som følge af den hastigt voksende coronasmittetale. Lukningen af dagtilbud og uddannelsesinstitutioner giver store problemer for børn og unge og deres familier her og nu og kan gøre det i en periode, som vi endnu ikke kender længden af. Især for undervisningssektorens vedkommende vil det efter alt at dømme også få meget omfattende konsekvenser efter det tidspunkt, hvor den daglige undervisning er blevet normaliseret på uddannelsesinstitutionerne. Med det foreliggende forslag lægges der op til, at Folketinget giver vidtgående beføjelser til børne- og undervisningsministeren på en lang række områder, lige fra de helt aktuelle regler om nødundervisning til den senere håndtering af bl.a. prøver, eksamener og optag på ungdomsuddannelserne. Der fastlægges samtidig midlertidige regler for regulering af store dele af uddannelsesinstitutionernes økonomi.

Det er utrolig vigtigt, at vi i den ekstremt vanskelige situation, vi befinder os i, finder løsninger, der her og nu sikrer så gode rammer som overhovedet muligt for de hundredtusindvis af børn og unges hverdag og for de ansatte, der skal løfte opgaven med at opretholde den bedst mulige undervisning. Jeg tror, vi her er helt enige om at sige en stor tak til de mange ansatte og ledere, der nu er i gang med at sikre, at de nødvendige dagtilbud er til rådighed, og i gang med at løfte den omfattende opgave, det er, at holde hele vores undervisningssystem i gang. Det er uhyre vanskelige opgaver, der skal løses, og vi må ved fastlæggelsen af de midlertidige regler sikre de efter omstændighederne bedst mulige betingelser for, at både børn

og unge og de ansatte kan få en hverdag til at fungere under de helt usædvanlige betingelser.

Jeg tror samtidig, at det er rigtig vigtigt – og flere ordførere har allerede nævnt det – at vi gør alt, hvad vi kan, for at skabe den størst mulige tryghed for de mange elever, der kan være bekymrede for, hvad den aktuelle krise kan komme til at betyde for deres uddannelsesmuligheder. Det gælder ikke bare her og nu ved fraværet af den daglige, almindelige undervisning, men i høj grad også, når det gælder de forestående prøver, eksamener og ikke mindst optaget på ungdomsuddannelserne. Det er utrolig vigtigt, at både eleverne og deres forældre oplever, at der bliver taget hånd om problemerne, og at der stadig vil være en mulighed for også at få den nødvendige særlige støtte for de elever og børn, der har et særligt behov, selv om jeg synes, vi skal understrege, at det efter omstændighederne kan være svært, vel nærmest umuligt, at levere undervisning på nøjagtig det niveau, man oplever til daglig. Ikke desto mindre tror jeg, det er utrolig vigtigt, at vi betrykker børnene og de unge i, at coronakrisen ikke vil komme til at lægge hindringer i vejen for deres videre uddannelsesperspektiv.

Vi skal også sikre, at den nuværende krise ikke kommer til at undergrave institutionernes og uddannelsesstedernes økonomi. Vi kan derfor tilslutte os den række af økonomiske tiltag, der er indeholdt i lovforslaget. Det er vigtigt for Enhedslisten, at de ekstraomkostninger, der kommer som følge af den aktuelle krise, bliver dækket ind af ekstra midler, så det ikke samlet set betyder forringelser af uddannelsesinstitutionernes økonomi, når situationen igen normaliseres.

Vi må i fællesskab meget nøje følge udviklingen, og Enhedslisten vil være indstillet på at tilføre yderligere økonomi til området i det omfang, der viser sig at være behov for det. Med de bemærkninger kan Enhedslisten støtte lovforslaget.

Kl. 12:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor er det nu fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Tak, formand. Situationen omkring coronaepidemien er dybt alvorlig, både i Danmark og i resten af verden. Overalt i Europa bliver grænser lukket ned, tusinder af ansatte er sendt hjem, skoler og daginstitutioner er blevet lukket, og vores sociale liv er kraftigt begrænset. Det er drastiske og voldsomme indgreb, som jeg aldrig troede at jeg skulle være med til at gennemføre som folketingsmedlem. Men det er en helt særlig og en helt ekstraordinær situation, og det kalder også på, at der bliver truffet ekstraordinære beslutninger, men det er selvfølgelig også vigtigt, at man undervejs bevarer sin sunde fornuft og også træffer de rigtige forholdsregler.

Som en konsekvens af, at dagtilbuddene og skolerne er blevet midlertidigt lukket, har regeringen fremsat et lovforslag, som giver ministeren en lang række beføjelser til at fravige reglerne på dagtilbuds- og undervisningsområdet og foretage en række midlertidige foranstaltninger. Vi står ikke med det endelige lovforslag lige nu, men det tilgår os i løbet af dagen.

Som udgangspunkt har vi fuld forståelse for det arbejde, som nu påhviler os, og vi tager også ansvaret på os som Konservative. Men vi må også klart sige, at der er tale om meget, meget vidtgående beføjelser til ministeren, og det må man jo aldrig tage let på. Vi skal gøre, hvad vi kan for at sikre, at børnenes læring sikres i så høj udstrækning som muligt med fjernundervisning, og hvis det for nogle elever ikke er tilstrækkeligt, herunder sårbare elever, så er det vigtigt, at der er mulighed for erstatningsundervisning. Og der kan også opstå en situation, hvor der skal indføres særlige regler og ordninger i forhold til afholdelse af prøver og afgivelse af karakterer.

På dagtilbudsområdet bliver det fuldstændig afgørende at opretholde nødpasning i forhold til de mange forældre, som fortsat skal passe deres almindelige arbejde i den offentlige sektor. Det er bl.a. læger, sygeplejersker og portører på landets hospitaler, som lige nu står i forreste frontlinje i kampen mod coronaepidemien, og der skal naturligvis også tilbydes nødpasning i forhold til de mange forældre, som fortsat skal holde gang i den private sektor, og naturligvis også til børn med særlige behov. Der har vi noteret os, at der i bekendtgørelsen ligesom bliver differentieret mellem de tre grupper, og der håber jeg egentlig bare, at man har mulighed for at gå ind og prioritere alle tre, så alle tre grupper vurderes at være lige vigtige.

For Konservative er det også en selvstændig pointe, at de private tilbud med sådan en lovændring her ikke bliver stillet ringere end de offentlige. Og så ser vi meget frem til den tekniske gennemgang og udvalgsbehandlingen af lovforslaget, og vi har selvfølgelig også en stor forståelse for, at det er et lovforslag, som er skrevet relativt hurtigt, og at der dermed heller ikke er alle de formalia, som plejer at være der.

Der er selvfølgelig en række spørgsmål, som vi skal have belyst. Jeg oversendte i går aften 33 spørgsmål, og jeg tror, at flere vil komme i løbet af dagen. Så håber jeg egentlig også, at regeringen vil lytte meget kraftigt til både lærere, pædagoger og skoleledere i sektoren, for det er dem, som er tættest på de store udfordringer, som lige nu skal løses som følge af lukningerne. Og selv om jeg har forståelse for, at regeringen ønsker at have mulighed for at fravige de almindelige regler, er det også meget vidtrækkende bemyndigelser, som ministeren efterspørger, og i en krisetid er der for alvor behov for demokrati og parlamentarisk kontrol, og derfor håber jeg også, at ministeren allerede nu vil acceptere, at de bekendtgørelser, som ministeren får bemyndigelse til at udstede, skal godkendes af forligskredsen bag folkeskolen. Konkret har jeg også opfordret ministeren til at nedsætte en følgegruppe af ordførere, som altså kommer ind over de meget vidtgående beslutninger, som potentielt skal træffes i de kommende dage, uger og måske endda måneder – fordi det i højere grad er med til at sikre den demokratiske legitimitet bag de valg, der skal træffes.

Så grundlæggende bakker vi op om et lovforslag i den her helt ekstraordinære situation. Vi har en række betænkeligheder, og vi har stillet en række spørgsmål. Og vi er helt med på, at både ministeren og centraladministrationen skal håndtere nogle meget, meget store udfordringer på meget kort tid, og det arbejde vil vi gerne deltage meget konstruktivt i, således at vi kan finde de bedste løsninger for børn og familierne landet over.

Kl. 12:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 12:33

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Tak. Det er en mærkelig tid, vi lever i for tiden. Børn er sendt hjem fra vuggestue, børnehave og skole, og mange forældre arbejder hjemme. Gaderne ligger mere eller mindre øde hen, og de første danskere er desværre døde af coronavirussen – mange tanker og kondolencer til deres pårørende. Mange er smittede, en del er indlagt, og jeg kan godt forstå, at mange danskere er bekymrede. Bliver man selv eller ens nærmeste ramt? Beholder man sit job? Hvornår åbner skoler og daginstitutioner igen?

Spørgsmålene er mange og i mange tilfælde ubesvarlige på nuværende tidspunkt. Det er vigtigt, at vi passer på os selv og på hinanden. Vi skal hjælpe hinanden. Det er i en situation som denne, at vi som samfund skal bevise vores værd. Sundhedsvæsenet kan komme under voldsomt pres, og økonomien kan gå helt i stå. Men alligevel

kan jeg godt genkende vores dejlige land i denne tid. Danskerne viser et sammenhold, jeg ikke har set længe. Vores værdifællelskab står sin prøve, og jeg synes, vi består.

I dag behandler vi lovforslaget, der laver foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet til forebyggelse og afhjælpning af coronavirussen – store, men heldigvis midlertidige forandringer. Vi skylder en stor tak til lærerne, der er i mange tilfælde står for fjernundervisningen. Vi skylder en stor tak til pædagogerne, der står for nødpasning i de forskellige institutioner. Vi skylder en stor tak til politi, læger, sygeplejersker, hjemmehjælpere og andre medarbejdere i kritiske funktioner. Forældrene hjælper hinanden på kryds og tværs til gavn for børnene. Jeg tror, at alle os med børn kan nikke genkendende til, at det er en tid, hvor man kæmper for at få enderne til at mødes. Gode ideer udveksles på kryds og tværs. Hvad kan man lave med sine børn i denne svære tid, og hvad kan børnene lave?

Danskerne kan meget selv, og det er glædeligt. Vi skal huske at fortælle hinanden, at vi nok skal komme igennem denne tid. Vi kommer styrket ud på den anden side, for vi vil lære en hel masse. I Danmark har vi i mange, mange år været et frit folk, og derfor kan vi meget, når vi udviser nationalt sammenhold. På tværs af partipolitiske anskuelser står vi sammen, når det gælder. Det handler om vores fælles skæbne på denne lille plet på jorden, der er vores. Det er i en tid som denne, at vi danskere kan drage nytte af den borgerlige solidaritet, der binder os sammen som folk. Vi skal passe på hinanden. Vi skal hjælpe hinanden.

Derfor støtter Nye Borgerlige også dette lovforslag. I øvrigt ser jeg frem til de kommende forhandlinger, hvor Nye Borgerlige bl.a. vil arbejde på, at solnedgangsklausulen rykkes, fordi denne lovgivning kun skal bruges meget kortvarigt, og vi skal sikre, at vi som samfund holder hånden under de familier, der i forvejen rammes hårdt økonomisk af coronakrisen. Tak.

Kl. 12:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi videre til hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 12:37

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Vi bakker op om lovforslag nr. 140, og det gør vi, fordi vi betragter lovforslag nr. 133, som vi vedtog i torsdags, og lovforslag nr. 144 som en slags forbundne kar. Der er flere ordførere, som har givet deres bud på den overordnede situation, så det vil jeg også bruge min taletid til at gøre.

Det overordnede mål med regeringens politik, som Folketinget også bakker op, er at forhindre, at det danske sundhedsvæsen kollapse. Hvis sundhedsvæsenet kollapse, står vi i en helt uoverskuelig situation. Der vil ske det, at dødeligheden for covid-19 vil flytte sig fra at ligge i spændet mellem 0,3 og 1,0 til at rykke op i spændet mellem 3,0 og 5,0 pct. Så vil risikoen for komplikationer eller død i forbindelse med en lang række andre lidelser og tilstande også vokse på grund af kapacitetsproblemer, og så vil behandlingen af ikkelevstruende sygdomme og forebyggelse og rehabilitering blive svækket. At lukke ned for børne-unge-området kan man ikke se på uden at sætte det ind i lige præcis den her sammenhæng. Det er noget, vi gør, for at få det såkaldte R0 ned, R0 er reproduktionstallet. Det er det antal personer, som én covid-19-patient smitter. Det er formentlig 2,6, og det skal være meget, meget lavere, hvis sundhedsvæsenet ikke skal bryde sammen. Det var derfor, vi vedtog lovforslag nr. 133.

Hvis man ser på Sundhedsstyrelsens analyser, vil første bølge af covid-19 slutte engang ved udgangen af maj, så vil der komme en mellempériode – stadig væk ifølge Sundhedsstyrelsen – og i september vil der komme en anden bølge, som varer året ud eller måske lidt ind i 2021. Til den tid vil omkring halvdelen af befolkningen

være blevet smittet. Derfor har vi sådan set ikke nogen problemer med en solnedgangsklausul til den 1. marts 2021. Det er sagligt og meningsfuldt i forhold til de analyser, som motiverede, at vi vedtog lovforslag nr. 133.

Jeg synes nogle gange ærlig talt, at vi snakker om alt det her hastelovgivning, som om det var politik, og jeg synes, vi snakker om det, som om det er noget, der har stået i regeringens lovkatalog, og som om det er noget, regeringen er gået til valg på. Der var jo ikke nogen, der blev politikere i slutningen af 1930'erne, fordi de fra ungdommens tid havde haft meget stærke ønsker om at arbejde med rationeringsmærker og udgangsforbud. Det var bare noget, de blev nødt til. Der er jo heller ikke nogen af os, der er blevet politikere, fordi vi har en drøm om at indføre noget, der ligner undtagelsestilstand. Men nu står vi her og skal redde vores sundhedsvæsen og dermed folkesundheden. Det er en opgave, vi er blevet påtvunget. Der er ingen, der har bedt om den opgave, jeg hørte ikke nogen sige noget om det i valgkampen for et år siden, og det er selvfølgelig vores udgangspunkt for, hvordan vi går til alt det her.

Vi har en helt naturlig forventning om, at al nødlovgivning bliver indrettet sådan, at borgere og grupper i samfundet bærer de her byrder, der absolut ikke er nogen der har bedt om, solidarisk. Alt andet ville være fuldstændig urimeligt, men det hører jeg også de øvrige ordførere sige, så mon ikke vi kommer i mål? Vi har også et ønske om, at nødlovgivningen skal fungere smidigt og rimeligt og i overensstemmelse med sund fornuft, men det synes jeg egentlig også at jeg kan høre resten af ordførerne sige, så der tror jeg sådan set også, at vi nok skal komme igennem. Tak for ordet.

Kl. 12:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Jeg tror ikke, der er flere partier eller folketingsmedlemmer, som ønsker ordet. Derfor er det nu børne- og undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 12:41

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Først og fremmest har vi lige fået afklaret, at det er det rigtige forslag, der behandles. Det er blevet sendt over på den måde, som sædvanen er, men der plejer at være en oversigt, som udvalget modtager, om, hvad det er, der er forandringerne fra den fremsatte lovgivning, og det er det stykke papir, der ikke er udgået til udvalget. Det får vi også lige afklaret nærmere i den tekniske behandling, men det er bare for lige at vende tilbage til det, som vi var inde på tidligere. Men for så vidt skulle formalia være på plads. Det ændrer jo ikke på, at vi særlig i de her tider skal være enormt omhyggelige med, at vi også sørger for, at alle får mulighed for at læse, forstå og stille spørgsmål til det, fordi vi ikke har de lange perioder, vi normalt har.

Indledningsvis vil jeg sige, at Danmark på grund af spredningen af covid-19 står i en ekstraordinær situation. Vi skal passe på hinanden, men vi skal i særdeleshed også passe på dem, der har udfordringer. Det kræver rigtig meget af hver enkelt dansker, og det kræver rigtig meget af samfundet generelt. Vi skal stå sammen, og vi skal handle hurtigt, og vi skal handle konsekvent. Derfor vil jeg gerne starte med at takke Folketingets partier for opbakningen til, at det forslag, vi behandler her, kan hastebehandles. Tak for det.

Så har jeg lyst til at sige meget klart, at vi ikke har en forventning om, at det kan lade sig gøre at gennemføre undervisning af samme kvalitet under nedlukningen som til hverdag. Vi har ikke en forventning om, at det kan lade sig gøre. Selvfølgelig er det sådan, at undervisningen er bedre, og at indlæringen er større, når lærerne har eleverne siddende i klasselokalet foran sig og i øvrigt gennemfører undervisningen på baggrund af de erfaringer, de har for, hvordan undervisningen fungerer bedst, og det, der foregår nu, er noget helt andet end det, der plejer at foregå. Derfor vil kvaliteten

nødvendigt ikke kunne være lige så god, og vi forældre kan nu engang kun det, vi forældre kan. For de flestes vedkommende er vi jo ikke uddannede lærere, og mange af os skal, samtidig med at vi hjælper børnene med at forstå lærernes instrukser, passe vores arbejds hjemmefra. Det er lidt besværlige vilkår for at skulle varetage en funktion, vi heller ikke under normale omstændigheder er uddannede til, og hertil kommer så, at rigtig mange af os jo har lidt svært ved at huske, hvordan det nu var, man bøjede franske eller tyske verber, og måske har vi også glemt lidt fra fysikundervisningen. Det kan jeg i hvert fald hilse og sige allerede har givet mig vanskeligheder. Særlig hvad angår det der med de franske verber, stod jeg af, og andre har igen også større vanskeligheder end det, nemlig at de kan døje med ordblindhed, og det vil simpelt hen sige at have svært ved at læse og afkode de beskeder, som lærerne giver. Lærerne og forældrene gør med alle de forskellige forudsætninger, som vi har, det bedste, vi overhovedet kan, for at de huller, der opstår i vores børns og unges undervisning, ikke bliver for store, men vi skal også være realistiske.

Vi kommer ikke igennem en global pandemi uden huller i indlæringen, og nej, vi kan ikke afbøde indlæringsmæssigt social arv i samme udstrækning, når børnene er hjemme, som når de er i skole. Det skal vi have blik for, og det forsøger vi som regering at lægge op til at vi har blik for, både med lovforslaget og med de bekendtgørelser, der kommer, altså at vi tager højde for, at den sociale arv formodentlig slår langt mere igennem i forbindelse med en nedlukning af skolerne, end den gør under normale omstændigheder. Jeg tror, at når vi kommer på den anden side af nedlukningen, vil tømrerens børn være noget bedre til håndværk og design, end mine børn vil være. Mine unger ville have bedre styr på historie og samfundsfag end børn, hvis forældre ikke beskæftiger sig med det til hverdag. Mine børn vil så til gengæld være tabt på de tyske verber, og på den måde slår social arv ganske simpelt igennem.

Der er nogle forældre, der ikke taler dansk, og der er nogle forældre, som har rigtig svært ved rigtig mange af fagene, og til det er der simpelt hen at sige, at lærerne med de regler, vi kommer til at gennemføre i den kommende tid, selvfølgelig skal være særlig opmærksomme. Det hører jeg derudefra at de allerede er, men de skal være særlig opmærksomme på de børn, der i deres fag ikke har den hjælp, der skal til, derhjemme.

I regeringen kommer vi til at bruge rigtig mange kræfter og rigtig meget energi på at bidrage til, at hullerne bliver så få som mulige og så små som mulige. Men der kan komme bump på vejen. Jeg blev f.eks. spurgt i går til tv, om jeg var overrasket over, at der var dele af vores it, som kørte lidt langsomt. Der blev jeg bare nødt til at sige: Nej, det var jeg så overhovedet ikke overrasket over. Ud over lige amen i kirken er det, når utrolig mange børn går fra at skulle undervises i et klasselokale til at skulle undervises online, vel nærmest det mest forventelige, at der så vil være vanskeligheder med it.

Så det har vi selvfølgelig været vidende om ville ske, det giver sig selv. Men det, vi ikke har været vidende om, er jo, hvor det er, vanskelighederne kommer til at opstå, og hvordan vi skal løse dem. For hvordan i alverden skulle man være vidende om det, eftersom vi aldrig har gjort det før? Jeg har aldrig været vidende om, at der i danmarkshistorien skulle være sket det, at man tager en million børn og unge i runde tal fra klasselokaleundervisning og putter dem over til onlineundervisning, og dermed har vi ikke nogen baggrund for at skulle komme med et bud på, hvordan vi gør det bedst.

Kl. 12:47

Alle gør det så godt, de kan. Der bliver knoklet en vis legemsdel ud af bukserne i alle ender og kanter af vores system for at løse problemerne. Jeg vil sige, at hvis systemet indimellem kører langsomt, så i stedet for som forælder at gå i panik over, at det ikke kan lade sig gøre lige at få de sidste beskeder, så bag nogle pandekager, gå en tur, gør noget andet. Og i virkeligheden skal vi som samfund

kigge hinanden i øjnene og få sagt, at kvaliteten kommer til at være anderledes, godt!

Når det er sagt, er det uendelig vigtigt. Der er flere, der har spurgt til, om ambitionerne, hvad angår hjemmeundervisning, er for høje. Og til det vil jeg bare sige: Nej! Der er ikke noget tidspunkt, hvor man som barn har mere brug for struktur, end på et tidspunkt, hvor strukturerne falder fra hinanden. Det, der sker lige nu, er, at strukturerne falder fra hinanden. Jeg har hørt et barn sige hen over de seneste dage, at hans højeste ønske egentlig i mange år havde været, at skolen bare ville lukke. Og nu, hvor det så var sket, så syntes han faktisk allerede, at det var relativt kedeligt, at skolen er lukket. Sådan tror jeg faktisk der er mange børn der vil opleve den periode, vi går igennem nu, og derfor tror jeg sådan set, at det at have relativt store forventninger til hjemmeundervisning er vigtigt. Det er det, der giver struktur i hverdagen, og jo sværere man har det med, at der ikke er struktur, jo vigtigere er det, at vi skaber struktur.

Betyder det, at der er en forventning om, at man som lærer skal kunne levere det samme som normalt? Nej, det gør det ikke! Jeg har hørt skoler træffe beslutninger om, at man underviser i en, to, tre, fire, fem fag, alt andet undervisning dropper man. Det er jo én model. Det synes jeg da lyder klogt, for der er nogle ting, der egner sig bedre til onlineundervisning end andet. Og der vil være en periode, hvor man underviser på en anden måde end normalt, og hvor kvaliteten bliver anderledes. Men det er så uendelig vigtigt for børnene og for vores evne til at komme igennem den her periode, at der er fjernundervisning, og at der er nødundervisning, og at vi gør det så godt, vi kan, for at få fat om alle børnene.

Alle – Folketinget, regeringen, alle danskerne – har hver især et ansvar for at gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at mindske konsekvenserne, og det gælder selvfølgelig undervisningssektoren. Det gælder dagtilbud, det gælder skoler, det gælder uddannelsesinstitutioner, som er midlertidigt lukkede. De ansatte er i vid udstrækning sendt hjem, og de tilknyttede aktiviteter kan ikke gennemføres på normal vis. Det er i sagens natur alvorligt. Det er det både i forhold til det gode børneliv, selv om de umiddelbart kan synes, at det er meget sjovt, men det går hurtigt over igen, og det er det i forhold til den gode uddannelse, som er et af de allerstørste aktiver, vores samfund har.

Det lovforslag, som jeg har fremsat, er usædvanligt. Det er ikke noget, vi er vant til i et demokratisk samfund som det danske, altså at give så store beføjelser til regering og ministre, som vi beder om med det her lovforslag. Men vi er nødt til at sikre, at vi kan handle hurtigt, og at vi kan handle smidigt for at håndtere de mange praktiske tiltag, som bliver eller kan blive nødvendige i den kommende tid. Og hurtigt og smidigt er afgørende for, at vi kan hjælpe undervisningssektoren med at gøre en svær tid lidt lettere. Det er det, lovforslaget handler om, altså at vi giver hinanden håndslag på, at vi hjælper Undervisningsdanmark og Børnedanmark bedst muligt igennem den her situation. Derfor er jeg selvfølgelig rigtig glad for, at Folketingets partier ser så positivt på forslagene, vi behandler her i dag, og det lægger selvfølgelig også et kæmpe ansvar på regeringen, når der er så vidtgående forslag som det her.

Regeringen ønsker på den ene side at lukke skoler og institutioner af hensyn til vores sundhed, og det overskygger alt andet lige nu, og på den anden side ønsker vi selvfølgelig at gøre det på en måde, så vi i videst mulig udstrækning afbøder effekterne af lukningerne for børn og for unge og for elever, kursister, deltagere på dagtilbud, skoler, uddannelsesinstitutioner. Børn og unge og voksne skal i videst muligt omfang ikke forsinkes i deres videre uddannelse, der er rigtig vigtig. Sammen med undervisningssektoren skal vi løse den opgave, og med lovforslaget tager vi initiativ til at skabe rammerne for det. Det vil i sagens natur ske i en balance mellem hensynet til de direkte berørte og hensynet til at afbøde de negative økonomiske og

beskæftigelsesmæssige konsekvenser for samfundsøkonomien og for kommunerne og institutionerne og borgerne.

Det er overordnet vigtigt at understrege, at der er tale om en rammelov. Formålet er altså at skabe rammerne for, at vi kan sikre, at hele undervisningssektoren ikke går i stå under krisen, men også, at vi hurtigt kan træffe nødvendige beslutninger, som vi ikke lige kan se, når vi står her i dag. Der vil blive taget særligt hensyn til udsatte børn og unge, herunder børn og unge med særlige behov. Vi gennemfører kun de absolut nødvendige ændringer i deres undervisningsmæssige forhold, så deres sociale forhold påvirkes mindst muligt af den nuværende situation.

Kl. 12:52

Dagtilbuddene er lukkede. Det kan kræve nogle andre regler og rammer end åbne dagtilbud – det giver sig selv. Og når de åbner igen, kan der være behov for en overgangsfase, og det kræver muligvis også andre regler. Regeringen foreslår derfor, at der vil kunne fastsættes regler, som fraviger bestemmelserne i dagtilbudsloven. For at undgå, at den midlertidige lukning af dagtilbuddene får alt for alvorlige økonomiske konsekvenser for kommunerne, skal der fortsat betales for tilbuddene. Det er kun en midlertidig lukning, og vi bør løfte i flok. Ingen kan stille sig udenfor og sige: Covid-19 angår ikke mig. Det kan ikke lade sig gøre i den nuværende situation.

Regeringen foreslår, at så længe elever og kursister eller deltagere ikke kan modtage den almindelige undervisning, skal skolerne og institutionerne i videst tænkeligt omfang sikre en relevant undervisning via streaming, hjemmeopgaver eller lignende, og det skal de gøre så godt, som de kan. Derudover foreslår vi en bemyndigelse til at fravige og supplere lovgivningen, så vi kan gennemføre de nødvendige justeringer, så de lukningsberørte tilbud enten kan videreføres i tilpasset form, eller at der kan sikres en eller anden form for udbetaling af tilskud og ydelser.

Det er drastiske tiltag, og derfor foreslår regeringen, at loven automatisk ophæves den 1. marts 2021. Det svarer til epidemilovens ophørsklausul. Og der er også indbygget mulighed for at tilrettelægge fornuftige og smidige overgangsordninger, når vi om forhåbentlig ikke alt for længe vender tilbage til det normale liv.

På grund af lovforslagets hast foreslår regeringen, at lovforslaget stadfæstes straks efter vedtagelsen, og at loven træder i kraft i dag efter bekendtgørelse i Lovtidende, således at vi hurtigst muligt kan hjælpe dagtilbud og skoler og undervisningsinstitutioner med at gøre det, de er så utrolig gode til, nemlig at give børn og unge og voksne en sikker opvækst og en god uddannelse.

Så har jeg lyst til lige at kommentere lidt på nogle af de spørgsmål, der var undervejs.

Venstre og i øvrigt også et par af de andre partier nævner det her med nødpasningen i forhold til private virksomheder. Det står igen meget klart i bekendtgørelsen, og jeg vil opfordre alle dem, der har med nødpasning at gøre, at gå ind og læse den. Kommunerne er jo selvfølgelig bare strøget derudad, og tusind tak for det – ellers kunne det her slet ikke lade sig gøre. Og derfor vil der nogle steder være lidt usikkerhed om, hvordan og hvorledes det lige skal foregå, med de første kommunikationer, der er kommet ud. Det er sådan, at man kan få nødpasning, når man arbejder i en privat virksomhed, som ikke er lukket ned – for det er der jo masser af private virksomheder der ikke er – og det vil sige, at man skal afdække de muligheder, der er for at få andre til at passe ens børn. Det er bedst, hvis børnene bliver hjemme, men i det omfang, man er på arbejde og ikke har andre pasningsmuligheder, har man adgang til nødpasning.

Det vil sige, at det ikke er et spørgsmål om, om man har en kritisk funktion i det private eller ej. Det er faktisk bare et spørgsmål om, at hvis man arbejder i en privat virksomhed – og vi har brug for at holde gang i produktionen – der ikke har sendt medarbejderne hjem, har medarbejderne i sagens natur behov for, at deres børn kan blive passet, mens de er på arbejde. Man har måske ikke venner,

der kan det – og det kan bedsteforældrene jo heller ikke nu. Rigtig mange vil ty til bedsteforældre, men det er virkelig en dårlig idé, for bedsteforældre er typisk i risikogruppen. Det vil sige, at det er venner, det er naboer, og det er andre. Man skal lade være med at forsamles for mange, for ellers er vi jo lige vidt. Og ellers må man sende sine børn i nødpasning. Det var det samme spørgsmål, der blev rejst af Dansk Folkeparti.

I forhold til det her med udløbsdatoen for lovgivningen vil jeg sige, at det følger epidemilovgivningen. Det spørgsmål rejste Dansk Folkeparti også. Det er selvfølgelig fuldstændig relevant at se på, hvor lang tid det er, at det her skal løbe. Der kan man sige, at vi med den her lovgivning har valgt simpelt hen at følge den lovgivning, som blev vedtaget i Folketinget i torsdags, fordi vi syntes, at det var det mest oplagte. Der kan så være behov for, at vi kommer hen over nogle overgangsordninger, simpelt hen fordi vi jo har elever, der skal til eksamen. Det vil sige, at vi risikerer at stå i en situation, hvor det godt kan være, at vi vender tilbage til hverdagen, men hvis vi gør det – og det er bare for at komme med et tænkt eksempel – 3 dage inden en eller anden given skriftlig eksamen, som under normale forhold ville skulle løbe af stabelen, så nytter det jo ikke noget. Det vil sige, at der kan være nogle overgange, hvor vi bliver nødt til at tage højde for det. Men udgangspunktet er selvfølgelig, at det bedste er, hvis vi laver lovgivning, sådan som vi plejer i det danske samfund. Derfor skal nødlove være så kort tid som overhovedet muligt, og vi har valgt med det her at følge epidemilovgivningen.

Radikale Venstre siger, at det er vigtigt at tage hånd om dem, der har svært ved undervisning og svært ved at få den rigtige hjælp derhjemme, og det kan så også være børn, der er udsatte – det er jo ligesom to forskellige grupper. Jeg kunne ikke være mere enig. Vi ved fra enhver type af katastrofesituationer, at dem, det går hårdest ud over, er dem, som har de sværeste hjemmeforhold.

Vi kommer tilbage til det med eksamener. Vi får god tid til også at drøfte det i den tekniske gennemgang, og vi kommer også tilbage til de ting, der handler om særlig støtte til dem med særlige behov, hvilket Enhedslisten også er inde på.

Afslutningsvis vil jeg sige, at der er truffet tusindvis af beslutninger derude i de senere dage, og hver enkelt af dem har været vigtig. Vi har hver især brugt den sunde fornuft. Jeg bøjer mig simpelt hen i støvet over, hvor ganske fantastisk det er foregået – at hver enkelt har sagt: Det her må være mit ansvar; og gad vide, om alle dem, der har ansvaret for noget andet, har påtaget sig det, for ellers melder jeg mig gerne til en ekstra opgave.

Fortsætter vi sådan, skal vi nok så godt, som det overhovedet kan lade sig gøre, komme igennem den her krise. Så tusind tak for indsatsen.

Kl. 12:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning, og det er fra hr. Uffe Elbæk. Værsgo.

Kl. 12:57

Uffe Elbæk (UFG):

Det er bare for lige at give ros til ministeren. For det er bare så rart at høre en sådan meget kontant forventningsafstemning. Selvfølgelig er kvaliteten ikke den samme nu, når undervisningen skal foregå derhjemme, i forhold til når den foregår i klasselokalet. Det er bare et eksempel på, at vi jo er inde på ukendt territorie, og vi bliver nødt til nærmest at lave politik med håndholdt kamera dag for dag og finde ud af, hvad pokker vi lærer af det her. Så jeg fik bare lige lyst til at sige tak; det var rart at høre.

Og så til jer kollegaer: Det er lidt specielt at stå her som løsgænger, og måske er det bare vigtigt for ministeren at vide, at de her fire nye løsgængere bakker fuldstændig op om lovforslaget.

Kl. 12:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 12:58

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Tak for opbakningen. Jeg vil sige, at noget af det, der jo er den væsentligste årsag til, at vores samfund er så stærkt – det bliver man utrolig bevidst om i de her dage – er den forankring, der er af politik ude i hvert eneste hårkar af det danske samfund. Det vil sige, at noget af det, der sker, når vi laver nødlovgivning, er, at rigtig meget af det, vi normalt lægger ind i formelle høringsprocesser, faktisk foregår via telefonen. Det vil sige, at den løbende kontakt med skolelederne, med lærerne, med pædagogerne, med fgu-institutionernes forening osv. osv. foregår mellem ministerierne og så dem, der normalt er høringsparter på de forskellige lovforslag. Så en del af den fortætning af viden og holdninger og spørgsmålet om, hvordan vi gør det her bedst, foregår stadig væk. Det vil sige, at den involvering selvfølgelig jo har sin rod i et samfund, der altid gør det, og den forsøger vi på bedst tænkeligt besked at fortsætte med.

Kl. 12:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jeg ser ikke, at der er flere spørgsmål, og derfor siger vi tak til ministeren.
Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.
Det er vedtaget.

Kl. 12:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på torsdag, den 19. marts kl., 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.
Mødet er hævet. (Kl. 13:00).